

A R S M E L D I N G

for OPPLAND SAU&GEITALSLAG 1986.

STYRET:

Formann Einar Høystad, nestformann Kolbjørn Jørstad, styremedlemmer Trond Ola Heggen, Anders Svare og Olav Hellebergshaugen. Sekretær Håkon Sigstad, og kasserer Olav Haavi. Det er halde 4 styremøter og behandla 38 saker. Geitalsnemnda har vore: Ola Klypen, Solveig Kvam og Oluf Reidar Kvalshagen med varamenn Jorunn Lien, Ragna Bakke og Nils J. Lykken. Gjætarhundutvalg har frå 01.01.86 vore: Jan Halvorsrud, formann, Gudmund Skotte og Knut Nils Windingstad med varamenn : Lars Romsås, Ingrid Arneng og Arne Pål Rusten.

ORGANISASJONSSAKER:

SISTE ARSMØTE VAR PÅ HONNE 1.FEBRUAR 1986. Biri sau-geitalslag hadde lagt til rette for eit vellukka arrangement. Det var helsingstaler ved formannen i Biri sau&geitalslag Håkon Rogne, og frå ordfører i Gjøvik Martin Stikkbakke. Formannen i Norsk sau&geitalslag Arvid Brun tala om produksjons-tilpassing i sauehaldet. Han tok for seg sitt eige opplegg ,og kom med synspunkt på sauehaldet generelt. Fylkesveterinær Knut Kummeneje tala om mædi - og scrapiesituasjonen i Oppland. Organisasjonskonsulent Per Høye frå Hed-Opp orienterte om markeds-situasjonen og utsiktene for 1986. Ingen ante da noe om Tsjernoby-lulukka og alt den har ført med seg av vansker, serleg for sauehaldet i landet, men også for jordbruket ellers. Fylkeslagets avlsstatuett for beste granska ver i 1985 vart tildelt Rut og Einar Høystad, Ringebu for 8423431 Skodd Sperre med avlsindeks 123. Premien for beste avlsbukk gjekk til NSG Valbjør Geitavlsgard v/ Olav Hellebergshaugen for geitebukk 5290 med avlsindeks 110. Rolf Bakken, Fåberg og Lars Lauvsletten, N.Fron fekk fylkeslagets diplom for sers dugande arbeid for småfealet i Oppland. Knut N. Windingstad, Ø.Slidre med hunden Sweepi 129/83 vart fylkesmester 1986 for Hedmark/Oppland i bruk av gjætarhund.

På landsmøtet i Norsk sau&geitalslag møtte 11 utsendingar frå Oppland: Einar Høystad, Olav Hellebergshaugen, Ola Næss, Knut Olav Rolandsgarden, Trond Ola Heggen, Bjørg Fodstad, Gudmund Skotte, John Eggan, Sigurd Krekke, Ola Stubrud og Håkon Sigstad. Einar Høystad er medlem i Representantskapet i NSG og Lars Lauvsletten er formann i valnemnda i NSG for årsmøtet 1987.

LAGSARBEIDET:

Siste år har medlemstallet økt med **52**. 2229 medlemmer har betalt kontingent. Medlemmene er fordelt på 35 lokallag. 18 lag har økt medlemstallet, 14 lag viser en svak nedgang og 3 lag har samme medlemstall som forrige år. Tabellen nedenfor viser utviklingen i medlemstallet:

1965	2469 medlemmer	35 lag.
1982	2122 "	35 "
1984	2180 "	35 "
1986	2229 "	35 "

Søknadene om produksjonstillegg viser at Oppland har sau på 2522 bruk over 10 daa. jordbruksareal. I tillegg kommer omlag 300 bruk under 10 daa. som også har sau; dessuten har vi 126 bruk med geit. Dette viser at småfeholderne slutter opp om organisasjonen sin og at lokallaga gjør gangs arbeid i medlemsvervinga.

Arsmeldinger frå lokallaga.

Mange lokallag har ikkje sendt melding for 1986 ennå fordi årsmøta holdes først på denne tida. Det ser likevel ut til at aktiviteten i dei fleste laga er god. Noen lag er seine med å sende medlemskontingenten. Dette skaper vansker både for fylkes- og landslaget, og vi håper på bedre rutiner i 1987. Mange lag legg stort arbeid på å arrangere småfesjåa skikkelig og gjør dagen til en fest. Det er med og skaper godt miljø. Organisert bruk av indeksverar og kåra verlam er ei stor oppgave som mange lag bør arbeide mer med. Siste høst blei det verar med avlsindeks til overs. Med det omfang saueholdet har i fylket burde alle positive verar brukes i avlen. Resultatene fra sauekontrollen forteller at bruk av gode verar svarer seg. Mange lag har hatt fagmøter og studieringar. Gjennom samarbeid med Husdyrkontrollen, NSG, Landbrussamvirket, BSF og veglednings-tenesta er det god tilgang på fagfolk, men lokallaga bør ta initiativet til møter og sjølve bestemme programmet. Fylkeslaget kan være til hjelp om det er trong for det.

SMAFEDAGER:

I staden for den tradisjonelle Geitdagen tok Geitalsnemnda, bukkering 55 og A/L Østlandsmeieriet med husdyrkonsulent K.T. Kringstad som primus motor, på seg å holde LANDSDELSMØTE for geitmjølkprodusenter. Møtet ble holdt på Fefor Høyfjellshotell 4.-5 mars 1986, og var åpent for alle geitmjølkprodusenter i Sør-Norge. Det møtte 55 deltakere av 66 påmeldte.

De faglige innslag var mange. Konsulent A. Flatebø fra NSG orienterte om geitehaldet i Norge, Ola Klypen hadde innlegg om produksjonstilhøva for geitmjølkprodusenter i Sør-Norge, mens Solveig Kvam innleia om: Gjer NSG nok for å betre interessene åt geithaldarane?

Sekretariatsleiar C. Sand orienterte om To-pris ordninga mens organisasjonssjef O. Wæhre innleia om mjølkeanvendelse og framtidig interesse for geitmjølk i Sør-Norge. Han slo fast at produksjonen av geitmjølk i Sør-Norge ikke skal reduseres. Noen ysterier vil bli nedlagt uten at nedlegginga vil få noe stort omfang. Forskar S. Sølverud fra NILF fortalte om oppbygginga av modeller for inntektsberekning og om Driftsgranskingene.

Alle foredrag ble fulgt opp av gruppearbeid og diskusjon i plenum. Her kom det fram mange verdfulle synspunkt og møtelyden var svært aktiv i debatten.

Seminaret vart avslutta med paneldebatt med statssekretær Per Aas, seksjonssjef Chr. Kjørven og konsulent Gillebo som deltakarar. Her vart det og livleg debatt mellom panelet og møtelyden.

Samlinga var svært vellukka og det var tydeleg at det er trong for slike møter.

Hjarteleg takk til alle som sto for tiltaket.

SAUEDAGEN var i år lagt til Lom med Lom sau&geitlagslag som arrangør 2 og 3 august. Etter kaffe på Bøverdal Samfunnshus gikk turen til Raubergstulen der det faglege programmet blei avvikla. Herredsagronom Olav Svestad fortalde levande og engasjert om bygda si. Formannen i NSG Arvid Brun prata generelt om sauehald, mens nestformann Ingebjørg Karmhus tok for seg situasjonen omkring det radioaktive nedfallet. Hans M. Hjelstuen orienterte om Hed-Opps rolle i tiltakene for å "berge det som berges kunne" av radioaktivt sauekjøtt. Det ble også fortalt om Fylkeslandbrukskontorets oppgaver i samme høve. Om kvelden var det stor fest på Samfunnshuset der lokallagsformann Lars Sulheim hadde sørget for ypperleg kulturprogram og ved middagsbordet fekk vi tankevekkjande ord om vår situasjon sett i global samanheng. Søndag var det lagt opp til både "stor" og "liten" tur til Galdhøpiggen. Til tross for gråver og skodde vart turen ei oppleving og eit minne for livet. Stor takk til Lom for både fagdagen og fjellturen.

SMAFEHOLDET I OPPLAND:

Pr. 1.jan-86 var antall sau iflg.søknader om prod.till. 98717. Dette er en auke på 4454 sau eller + 4,7 % siste år. På landsbasis var det 6128 flere sau enn året før): + 0.56% En har ikke tall for 1986 ennå men det er grunn til å anta at sauetallet har gått litt ned siste år. Geiteholdet er svært stabilt med omlag 6350 mjølkegeiter og 1150 unggeiter fordelt på omlag 130 besetninger. Tabellen nedenfor viser utviklingen i sau-og geiteholdet basert på tellinger pr.20.juni for sau og 1.08. for geit :

	Oppland		Landet	
	sau	geit	sau	geit
1959	108971	17419	1806000	100900
1969	125534	9262	1841138	91168
1979	137019	5569	1886000	73000
1984	200500	7338	2372000	100500
1986	206368	7490	2339074	82699

Utvalgstillingene pr.1.juni 1986 viser at sauetallet i Oppland har gått ned 1,8% siste år og 3.1% i landet.Det er grunn til å anta at Tsjernobylulykken og svak lønnsomhet vil føre til ytterligere reduksjon.Hva framtida vil bringe er avhengig av hvilke muligheter småfeholdet får vis a vis andre husdyrslag,og andre utveger for å skaffe seg inntekter i distriktene.

Produksjonstilpassing.

All usikkerheten om virkningen av det radioaktive nedfallet på sauekjøttet har naturlig nok ført til en viss reduksjon i etterspørselen,men likevel ikke så mye som fryktet.Når avisoverskriftene blir mer normale og forbrukernes kjøpevaner mindre påvirket av sensajonspressen, vil forbruket av lamme-og sauekjøtt sannsynligvis stabilisere seg.Sammen med en viss reduksjon av produksjonen bør det være mulig å oppnå tilnærmet markedsbalanse.Det vil bety sparte kostnader til markedsregulering.En annen viktig faktor både når det gjelder økt forbruk og bedre økonomi,er arbeidet for å bedre kvaliteten på spesielt lammekjøttet.Slakteoppgjørene forteller at det er svært mye å hente ved å unngå kl.II og III.

Rovdyrskader.

Det er jerven som dominerer skadene på sau,og fortsatt er det spesielt Lesjaområdet som er svært utsatt. I 1985 ble det gitt erstatning for 226 lam og 34 sauer som alle var drept av jerv i Lesjafjellet. Også i 1986 er det påvist store tap i de samme områder.I et beitelag er 27 % av dyra gått tapt,men endelig oversikt foreligger ikke ennå. I august -86 ble det gitt fellingstillatelse på 3 jerver i Lesja/Oppdalområdet,men dette er neppe nok til at sauen i området for gå i fred.

Landsplanen for rovviltforvaltning forutsetter at det opprettes sikringsområde for jerv i Dovre/Rondaneområdet.

Dersom planen blir gjennomført blir det vanskelig å nytte ut beiteretten i fjellet, med mindre jervestammen holdes nede på et minimum. Oppland sau og geitalslag har avgitt uttalelse til NSG om forslaget til Landsplan for forvaltning av bjørn, jerv og ulv i Norge. Uttalelsen blir lagt ved årsmeldinga.

Avlstiltak for sau.

Avlsutvalget for perioden 01.01.86 - 31.12.87 består av Einar Høystad, Ringebu formann. (v.m. Håkon Sigstad, Kvam Anders Sørflaten, Etnedal. (varam. Håkon Rogne, Biri.) Per Høye, Ringebu. (varam. Hans M. Hjelstuen, Fåvang.) Olav Haavi, Biri. (varam. Johan Gjestvang, Snertindal.) Utvalget har hatt 5 møter og behandlet 22 saker. En har dessuten deltatt i styremøter i fylkeslaget. En har hatt kontaktmøte med værringene der den sentrale avlsledelse var med, samt det ordinære møtet om fordeling av eliteværer. En har også hatt møte med pels-sauinteresserte på Dovre om start og drift av pelsværring. Ring 60 på Dovre ble godkjent av Landsrådet og er i god gjenge. Ellers har en drøftet krav til kåringsstall for prøveværer og tiltak for å få så ensartet dømming som mulig. Det ble holdt kurs i dømming av pelssau på Dovre og høsten -87 er det planlagt kurs for de øvrige dommere. En har også drøftet retningslinjer for rekruttering av nye sauedommere. Mædisituasjonen i Fåberg er drøftet og retningslinjer for drifta av ring 46 vedtatt. Avlsutvalgene er spesielt pålagt ansvaret for arbeidet med avkomsgransking av værer, uttak av prøveværer til ringene, fordeling av eliteværene til ringene, og sørge for at de øvrige avlsværene blir fordelt mest mulig rettferdig til saueholdere som ikke er med i ring. Med det omfang avlsarbeidet har i Oppland må endel av arbeidet og ansvaret delegeres til ringstyrene og sauavlslaga. Resultatet av arbeidet er derfor i høg grad også avhengig av hvor samvittighetsfullt alle ledd i det organiserte avlsarbeidet tar sin del av oppgaven.

Værringdrifta.

18 ringer var i drift siste år. 309 prøveværer fikk beregnet indeks, og 130 stk fikk indeks 103 eller bedre og dermed godkjent for videre bruk i avlen. 53 værer fikk indeks 110 eller bedre, derav 5 stk med 120 eller mer. K.nr. 8523818 fra ring 54 fikk indeks 124 og best av dalaværene, mens k.nr. 8524702 med indeks 123 kom høgest blandt spelværene. Av de 130 positive værene av årets gransking var noen døde av forskjellige årsaker. Likevel var det mange nok att til å dekke etterspørselen og vel så det. Noen få værer er ikke omsatt. Dette gjelder tildels gode værer men siden de ikke er "reindrassa" ble de ikke godtatt av de som ble tilbudt værene. Rasespørsmålet er tydeligvis svært viktig for mange saueholdere ennå. Det må en bare ta til etterretning foreløpig. Men mer opplysning om de avlsmessige konsekvenser av moderat rasekryssing vil forhåpentlig endre innstilling hos noen.

Også for avlssesongen 1986/87 er 18 værringer i drift. Pelsring 57 er gått inn p.g.a. reduksjon i pelssauholdet i Ø. Slidre. Ringen er blitt erstattet av ring 60 på Dovre. Værringene har 262 medlemmer med 15993 søyer. Det er satt inn 306 prøveværer og 64 eliteværer. Dessuten er det brukt

semin i ring 44,45,47,48 og 54.

Oversikt over værringer i drift 1986/87:

Ring nr.	Antall medl.	Herred (område)	Rase	Antall søyer	Antall prøveværer	Antall eliteværer
41	17	Ø.Toten	Spæl	645	12	3
42	16	S&N Fron	"	1000	22	5
43	17	Vågå/Lom	"	931	18	3
44	14	Aurd./E.dal	"	1040	20	3
45	24	Fåvang	"	688	15	3
46	11	Fåberg	Dala	900	16	3
47	13	Øyer	"	1150	19	3
48	21	Fåvang	"	723	15	3
49	17	Ringebu	"	1100	23	5
50	12	S.Fron	"	1300	23	6
51	12	Sel	"	750	16	4
52	13	N:Fron	"	1100	20	5
53	10	Biri	"	950	17	4
54	13	S.Aurdal	"	763	13	2
55	13	Ø.Slidre	"	665	13	3
56	14	Vågå	"	790	17	
59	13	Lesja	"m.fl.	920	16	3
60	12	Dovre	Pels	578	11	3
				15993	306	64

Sauemønstringer:

----- Ved 22 kårings sjå møtte det 2125 værslam og 1162 ble kåret. I 1985 ble det kåret 1289 værslam.

Fordelt etter rase: 1986 1985

Dala værslamm	604	707
Rygja	134	129
Sjeviot	28	45
Steigar	6	8
Suffolk	1	1
Spelsau	298	303
Pels "	91	97

1162

1289

Oppstillinga viser at det ble kåra 103 færre dala værslam enn i 1985. For de øvrige raser er det små endringer. Reduksjon i antall kåra dala lam er helst en tilpassing til markedet, men skyldes også noe strengere utvalg før en møter på sjået. En tendens til tovet ull på flere værslam sammen med strengere eksteriørkrav fører til flere kasserte lam.

I tillegg til værslamkåringa ble det ved sauasjåa kåret 166 saulam (møtt 245). 90 søyer ble vist, 36 fikk 1.pr., 43 stk 2.pr. og 6 stk 3.pr. Av 25 gimrer oppnådde 16 stk. 2 pr. og 7 stk, 3.pr. I alt ble 2630 sau og lam framstilt for bedømming. I tillegg ble omlag 300 værslam i pelsring 57 bedømt med hensyn på pelsegenskaper.

Hos Tove og Karl L.Riise er analysert omlag 800 ullprøver mens 298 analyser av spelull er utført på Ull-laboratoriet.

AVLSTILTAK FOR GEIT.

Alsutvalget har bestått av :Olav Hellebergshaugen, formann, Gunnar Breivik, Oluf Reidar Kvålshagen, Nils J. Lykken og Olav Haavi, sekretær.

Det er holdt 2 møter og behandlet 17 saker. Ett av møtene ble holdt felles med Geitalsnemnda.

Instruksen for Avlsutvalget pålegger en bestemte arbeidsoppgaver:

1. Organistere avkomsgransking av bukker.
2. Uttak av prøvebukker for gransking i ring.
3. Fordele elitebukker til ringene.
4. Organistere og lede arbeidet med kåring av bukkekje.

Gjennomføringa av disse oppgavene skjer i samarbeid med geiteholderne, husdyrkontrollen og Landsrådet for geitavl.

Avkomsgranskinga foregår i 5 ringer og hadde følg-
ende omfang i 1985/86:

Ring nr.	Antall årsgeit	Elite bukker	Prøvebukker 1 - 2 år.	Res. & vente bukker.	Bukker godkjent for tilskott:
51.	300	Semin	3	7	3 + 0
52.	755	2 + "	7	10	4 + 2
53.	776	Semin	7	18	8 + 2
55.	741	5	7	12	1 + 4
56.	381	3	4	6	1 + 0
	2953	10 +semin.	28	53	17 + 8 = 25

26 bukker fikk indeks for avlsverdi i 1986, og 25 ble godkjent for utbetaling av tilskott. Av disse var 17 gransket etter ett år og 8 etter to år. Målet er å få gransket alle prøvebukker i løpet av ett år, men i praksis er det vanskelig. Vi må si oss svært godt fornøyd med resultatet av ringarbeidet i 1986 både når det gjelder gjennomføringa av arbeidet og avlsindeksene som bukkene har fått.

Følgende bukker fikk beregnet avlsindeks i 1986:

Ring nr.	K.nr.	Indeks.	K.år	Avlsp.jur.
51	6177	94^	-84	6
	6223	103^	"	6
	6217	98^	-84	5
52	5300	104	-82	-
	5717	99	-83	7
	5719	104^	"	-
	6166	113^	-84	5
	6169	106^	"	7
	6204	110^	"	7
	6211	108^	"	4
53	5706	109^	-83	7
	5712	107	"	3
	6179	101^	-84	3
	6202	112^	"	1
	6205	108^	"	5

53 forts.

	6207	103 [^]	"	8
	6209	109 [^]	"	2
	6212	103 [^]	"	3
	6216	96 [^]	"	7
	6219	102 [^]	"	6
55	5709	101 [^]	-83	-
	5722	102	"	7
	5728	97	"	5
	5730	111	-"	5
	6197	99 [^]	-84	-
56	6206	110 [^]	-84	7

Avlsindeks merket [^] er foreløpig indeks.

Bukk nr.5730 med indeks 111 har høyest endelig avlsindeks i 1986. Den har 29 døtre i produksjon.12 døtre har fått jurpoeng og beregnet avlspoeng for jur er 5.

Bukk nr.5730 innstilles til premie fra Oppland sau-og geitalslag for 1986.Den er født hos Aud og Ola T.Lillelækken,Dombås og er gransket i ring 55.

Geitesjåa 1986:

Det er holdt kåringsjå for bukkekje i Vågå,Lom, Dovre og Beito i Valdres.På Frya ble det holdt geite-og kåringsjå i forbindelse med Landbrukets dag i Sør-Fron,og på Skjåk-utstillingen var geita også med.

Oppstillinga nedenfor viser frammøte,kåring og premiering ved sjåa i 1986.

	Bukkekje		Geiter			Møtt i alt	
	Møtt dyr.	Kåra	Møtt	1.pr.			
Skjåk	-	-	11.	3	6	2	11
Vågå/Lom	19	18	-	-	-	-	19
Dovre	2	2	13	-	4	8	15
Frya	12	12	41	-	12	27	53
Beito	28	27	-	-	-	-	28
	61	59	65	3	22	37	126

24 bukkekje + 8 reserver ble tatt ut til ring for gransking av avlsverdi. 6 bukkekje ble solgt til N.Trøndelag,mens de fleste av de øvrige ble solgt innen fylket. Svært mange av de kåra bukkekjea har fedre som er godkjente seminbukker og mødre med bra indeks for mjølkeytelse og gode jurpoeng. For å få prøvebukker fra flest mulig besetninger stimuleres det til påsett av bukkekje etter de to beste geitene i hver besetning som er med i bukking. Ringer med tilgang på semin har hittil levert de fleste prøvebukkene,men nå har vi såpass mange elitebukker av egen gransking at også de øvrige ringer får bedre tilgang

på elitebukker.

For å stimulere til raskere gransking vil det nå bli gitt tilskudd fra Felleskassa til kontrollert påsett av kje

etter prøvebukkene fra sesongen 1986/87.

Avlsmssig gransking av geitebukker er krevende og arbeidssomt, og krever godt samarbeid mellom geiteholder, husdyrkontrollen og avlsledelsen. Vi synes dette fungerer svært bra her i fylket, og med fortsatt like stor innsats må vi ha lov til å vente ytterligere framgang.

Organisert beitebruk:

Fylkesutvalget for organisert beitebruk for perioden 01.01.86-31.12.89 består av:

Johs. Finborud, Øyer Varamann: Andres Svare, Vågå
Gunnar Skaaren, Ø. Slidre " : Anders M. Hovdet, S. Aurdal
Ole Ringen, Ringebu " : Ola G. Gjevre, Vang
Olav Haavi, Biri (formann) " : Olav Bratberg, Redalen

Skaaren og Finborud er oppnevnt etter forslag fra Oppland sau&geitelslag, mens Ringen og Haavi representerer landbruksetaten.

Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 44 saker. I tillegg er 88 søknader om ordinært tilskott behandlet ved fylkeslandbrukskontoret.

Tilslutningen til organisert beitebruk økte med 71 saueflokker og antall sau sluppet på beite med 13317 (+ 8.3%)

Ar	Flokker	Antall sau	Tap på beite	Taps%	Tilskott	
1984	1843	160491	1068	3692	2.96	566813
1985	1914	173808	1095	3665	2.74	626190
1986						

For 1986 har vi ikke statistikk ennå men de oppgaver som er kommet inn tyder ikke på tap utover det normale.

Fylkesutvalget har hatt kr. 118320.- til disposisjon i 1986.

19 søknader er innvilget kr. 80.500. i tilskott. Samordningsutvalget har innvilget kr. 72.500 i tilskott til 5 søkere.

Dessuten er 6 søknader med samlet kostnadsoverslag kr. 240.000 oversendt Samordningsutvalget.

Mange av søknadene gjelder sperregjerder og ferister; noe det synes å være stort behov for. Forøvrig gjelder søknadene samlekvever, bruer og klopper, gjæterhytte og kvilebuer, Walkie Talkies og rydding av råk. Endel lag er svært aktive og investerer i tiltak som letter tilsynet i beitefeltet og minsker faren for tap i beitetida. Men altfor mange lag hører vi ikke noe fra enten fordi de ikke har behov for å foreta investeringer, eller kanskje mangler det opplysning om hvilke muligheter som foreligger når det gjelder hjelp til finansiering av tiltak.

For å få bedre kontakt med beitelaga ble det i 1986 holdt 3 kontaktmøter der formann og sekretær i laga var innkalt.

Sekretær i Samordningsutvalget Erling Skurdal og representanter for fylkesutvalget orienterte om arbeidsoppgaver og tilskottsmuligheter m.m. Det møtte 60 representanter for 32 lag. Nye metoder må prøves for å få kontakt med de øvrige 56 laga.

RADIOAKTIVT NEDFALL ETTER TSJERNOBYLULYKKEN viste seg å ha stort omfang her i Oppland. Den skapte mye usikkerhet om skadevirkningene på kort sikt i tillegg til mye ekstraarbeide med tiltakene for å dempe skadevirkningene. Omlag 50 % av sauene i fylket ble direkte berørt. Kjøtt fra forbudssonene ble ikke tillatt brukt til menneskeføde. I Oppland omfattet dette omlag 13 % av sauene, 9 % kom i 8 ukers tiltakssone, 15 % i 6 ukers og 11 % i 4 ukers sone. Til tross for sterk oppslutning om reinforingstiltakene er det iflg. oppgaver slaktet 27400 sau og lam, i alt 567000 kg kjøtt, bare i Oppland som er kassert som menneskeføde. I tillegg kommer det meste av geitmjølk som ble produsert etterat geitene kom på utmarksbeite.

På landsbasis har Landbruksdepartementet brukt 130 mill. kroner i erstatninger, -derav 10 mill. i kompensasjon for radioaktiv mjølk, 20 mill. for kassert reinkjøtt og 100 mill. til friforings-tilskott og kompensasjon for kassert sau- og lammekjøtt. I tillegg kommer utgifter til administrasjon, prøvetaking og analysering m.m.

Den sterke veksten i småfeholdet de siste 10 åra har stanset opp. Siste år er det i liten reduksjon i saueholdet. En viss driftsomlegging ved generasjonsskifte må en alltid regne med. Sjøl om sauehold for mange er en livsform en nødig gir slipp på har dårlig økonomi i næringen ført til at noen må finne bedre inntektskilder. Trusselen om nye atomkraftulykker og problemer i beitefeltene p.g.a. manglende gjerder, rovdyr både på to og fire bein har nok også ført til at noen har gitt opp.

Småfehold vil likevel fortsatt være en viktig del av husdyrholdet i fylket. Det bør derfor være en prioritert oppgave å fortsette arbeidet for å gi næringen de samme muligheter for ei rimelig arbeidsfortjeneste som andre husdyrgreiner. For å nå dette målet må småfeholderne i sterkere grad enn hittil gjøre seg gjeldende i de organisasjoner som er direkte involvert i drøftingene om jordbruksavtalen.

Styret takker alle som er med i utviklingen av småfeholdet for stor innsats og godt samarbeid. Ingen nevnt og ingen glemt.

Dombås den 6. februar 1987.

Einar Høystad, sign Trond Ola Heggen sign Kolbjørn Jørstad sign

Anders Svare sign Olav Hellebergshaugen sign

Håkon Sigstad sign
sekretær

Olav Haavi sign
fylkesagronom